

מתוק מדבש

כניסת השבת – 17.29
יציאת השבת – 18.36
רבנו תם (גד דקות זמניות) - 19.06
(אופק חדרה)

שנה שמינית – גיליון 294
פרשת וירא תשפ"ב

יום שישי בשעה 16.15 שיעור על פרשת
השבוע: (להאזנה 03-6171111)
ביום שבת קודש 15.30 שיעור פ"ש
מנחה בשעה 16.30
ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה
פרוכיט הפאית פש"ה

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י
הרב ברוך בוקרה שליט"א
בבית הכנסת 'בית יוסף' בשעת אולגה
ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' בטלפון 073-2951228

מי מילל לאברהם הניקה בנים שרה (כא, ז)

מובא ב'ילקוט דוד': מדוע נאמר 'הניקה בנים שרה'? היה צריך לומר 'הניקה ילדים' שהרי הם לא בניה? אלא לומר לך שכל אותם שינקו מחלב שרה אמנו הקדושה הטהורה נתגיירו ונעשו בנים למקום. **מתוק מדבש!**

בעל ה'כלי חמדה' (הובא ב'ילקוט דוד') הסביר את הפסוק כך: אם היה הקב"ה מקדים ומצווה את אברהם על המילה ('מילל' מתפרש גם כדיבור וגם כמילה) אזי כמה בנים הייתה מניקה שרה. וחשבתי להוסיף שאז לא היה צריך אברהם לקחת את הגר ולא היה נולד ישמעאל. **מתוק מדבש!**

ויגדל הילד ויגמל ויעש אברהם משתה גדול (כא, ח)

בעל ה'יפה תואר' כותב כי המשתה שערך אברהם היה ביום שנעשה יצחק בן יג' שנה (ואולי מדייק מהמילה 'ויגמל') וכמובא בגמרא (בבא קמא פז, א') רב יוסף שהיה עיוור ושמע ש'גדול המצווה ועושה יותר ממי שאינו מצווה ועושה' אמר לחבריו 'מי שיאמר לי שההלכה היא שעיוור חייב במצוות אעשה יום טוב לחכמים' ומכאן סימוכין (ולפי ה'יפה תואר' גם מהתורה) לכך שסעודה הנערכת ביום היכנס הנער למצוות נחשבת כסעודת מצווה. **מתוק מדבש!**

ולך לך אל ארץ המוריה (כב, ב')

למה נקרא שמו של ההר בשם 'הר המוריה'?
הסבר א': מובא בזוהר הקדוש (חלק ב לט, ב') 'ולמה נקרא מוריה? על שם המור הטוב דהוה תמן' אותו הריח אברהם באות המקום בשעת העקידה (וזה המקור לשיר הידוע).
הסבר נוסף: ראיתי בשם מפרשים (הובא ב'ילקוט דוד') 'מוריה' מלשון 'המר ימיר' שעד העקידה הייתה הכהונה שייכת לשם בן נח, ובמעשה העקידה המיר הקב"ה ונתן את הכהונה לאברהם אבינו, כדי שיוכל לשחוט את האיל במקום המקדש. **מתוק מדבש!**

רציון וסיפור מדהים: כוחה המדהים של תפילה
מצומק האל...

ויגש אברהם ויאמר האף תספה צדיק עם רשע (יח, כג')

רש"י: **ויגש אברהם** - מצינו הגשה למלחמה (ש"ב י יג) 'ויגש יואב...' הגשה לפיוס (להלן מד, יח) 'ויגש אליו יהודה...' והגשה לתפלה (מלכים א' יח, לו) 'ויגש אליהו הנביא...' ולכל אלה נכנס אברהם, לדבר קשות, ולפיוס ולתפלה. מדהים לראות כיצד אברהם ניגש במסירות נפש לתפילה. וכך מובא במדרש תנחומא (בראשית יח): 'אמר להן הקדוש ברוך הוא לישראל: 'הו זהירין בתפלה, שאין מידה אחרת יפה הימנה, והיא גדולה מכל הקורבנות... ואפילו אין אדם כדאי לענות בתפלתו ולעשות חסד עמו, כיון שמתפלל ומרבה בתחנונים, אני עושה חסד עמו'...

וירא אליו ה'... והוא יושב פתח האוהל כחום היום (יח, א')

רש"י: **כחום היום** - הוציא הקב"ה חמה מנרתיקה שלא להטריחו באורחים, ולפי שראהו מצטער שלא היו אורחים באים, הביא המלאכים עליו בדמות אנשים. ויש לשאול אם אין אורחים מה יש לאברהם להצטער? הרי במצב כזה הוא פטור מהמצווה ומה עוד שהוא חולה? וחשבנו לבאר בס"ד ע"פ **הקדמה**: בבריאת האדם נאמר (כו') 'ויאמר א-לוקים נעשה אדם' ושואלים מדוע נאמר 'נעשה' ברבים? (וראה רש"י). והבאנו בעבר תירוץ נפלא: הא-לוקים רק נתן ולא שייך אצלו קבלה, כי הוא לא חסר כלום. מצד שני, המלאכים רק מקבלים ואין אצלם נתינה. כאשר בא הא-לוקים לברוא את האדם, הוא רצה שיהיו בו שתי הבחינות: קבלה ונתינה. ולכן פונה ה' למלאכים ומשתף אותם בבריאת האדם 'נעשה אדם', כדי שהאדם יושלם בשתי הבחינות - גם קבלה וגם נתינה. וכך האדם מגיע לשלימות עצמית בנפשו. ע"פ זה מובן מדוע אברהם מצטער שאין אורחים. אז נכון שאם אין אורחים הוא פטור, אבל אברהם רוצה להגיע לשלימות וזה הוא יוכל לעשות רק ע"י נתינה ולכן כשאין אורחים ואין לו למי לתת הוא מצטער. **מתוק מדבש!**

ובציון נתנה' מילתא דבדחיותא

יוסי אומר לאילו 'אימא - אני לא מביין למה לעכנה
אותר לעקא ממך כוס סוכר ולי אסור לעקא ממנה
...efien מהפצה שהיזהר אליהם צכעיו? ...

הנה נא הואלתי לדבר אל ה' ואנוכי עפר ואפר (יח, כז')

מובא בגמרא (סוטה יז, א'): 'בשכר שאמר אברהם אבינו ואנוכי עפר ואפר זכו בניו לב' מצוות: אפר פרה ועפר סוטה' ויש לשאול: מהו השכר לאברהם אבינו בעפר סוטה? אומר רבנו בחיי זיע"א: 'בפרשת סוטה כתיב נתינת עפר אל המים - שאם לא זנתה האישה תזכה לבן כאברהם שנאמר בו ואנוכי עפר' וזה שכרו של אברהם. **מתוק מדבש!**

וילך ה' כאשר כילה לדבר עם אברהם ואברהם שב למקומו

מה פירוש המילים 'ואברהם שב למקומו'? (חוק מהפשט) מבאר בעל 'ילקוט הגרשוני': בשעה שעמד אברהם להתפלל, מאימת ה' יתברך נתבטל כל כך וכאילו נתבטל ממציאותו ואינו במקומו כלל, אך כאשר כילה ה' לדבר אל אברהם אז 'ואברהם שב למקומו' כלומר שב להיות במקום ובמציאות. ע"ב ביאור זה מובן מדוע תפילת העמידה נפתחת במילים 'ה' שפתי תפתח ופי יגיד תהילתך' כיוון שאם האדם יודע לפני מי הוא עומד - לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה, הוא לא יכול לפתוח את פיו ולכן הוא מבקש מהקב"ה 'ה' שפתי תפתח ופי יגיד תהילתך' כי אני לא מסוגל... **מתוק מדבש!**

ובעניין זה להלן סיפור מדהים (שלח לי הרב בניצין סנה שליט"א):
הנהלת ישיבה פלונית הזמינה את ר' יצחק הי"ו, העוסק לפרנסתו במכירת תוכנות מחשב למוסדות, לפגישה במשרדי הישיבה לצורך בירור אודות רכישת תוכנות מחשב מתקדמות. ר' יצחק ביקש להסביר את דרך הפעלת התוכנות שהוא מוכר, ולכן בחר בקובץ ממוחשב אקראי, בו הופיעו שמות כלל הבחורים שהוזמנו למבחן קבלה לישיבה, ובחר מתוכם שם אקראי. אחר כך, הראה להנהלת הישיבה כיצד בלחיצת מקש נוספת כבר מודפס המכתב המאשר זאת, עם פרטי הבחור המדובר, מוכן לשיגור לביתו של הבחור המאושר. ממש פלאי הטכנולוגיה...
ראש הישיבה ציין כי הבחור שנבחר להדגמה דווקא לא התקבל לישיבה... אך ר' יצחק המתכנת חיך, והסביר שמדובר בהדגמה בלבד וכך הסתיימה הפגישה...
כעבור יומיים, הישיבה ביצעה עמו עסקה ורכשה כמה תוכנות לשימושה השוטף.

כשבוע לאחר מכן, הגיעה להנהלת הישיבה טופס הוראת קבע והצהרת בריאות חתומים על ידי הוריו של הבחור המדובר, זה שעליו 'הודגמו' יכולות התוכנה... התברר, כי המזכיר לא ידע כי המכתב שהודפס היה דוגמא בלבד, וסבור היה שהבחור הזה אכן התקבל. הוא מיהר ושלח את המכתב לבית הורי הבחור המדובר, שהתרגשו להתבשר שבנם התקבל, ובמהירות הבזק השלימו את תהליך הרישום, על כל הפרטים הטכניים הכרוכים בו.
רק כעבור כמה ימים, כשראש הישיבה עבר על רשימת הבחורים שאישרו את בואם לישיבה בשנה הבאה, רק אז נחשפה התקלה: בחור שלא היה מיועד להתקבל בישיבה - התקבל, ואף אישר כי בוא יבוא ברינה לישיבה! בהנהלת הישיבה הבינו שאין מנוס מלקבל את הבחור, שכן התקלה היא שלהם, ואירעה תחת אחריותם. לא ניתן לשפוך את דמם של הבחור ומשפחתו, שכבר קיבלו אישור על קבלתו לישיבה. מדובר היה בהחלטה מאוד לא קלה, שכן הבחור לא התקבל מהנסיבות המוצדקות ביותר, ואף הוריו של הבחור ידעו עליהן ולפיכך הפעילו לחצים, אולם הנהלת הישיבה החליטה שלא לקבלו, ולבסוף - בשל הדגמת תוכנת מחשב הוא התקבל!

חלפו כמה ימים, ור' יצחק הגיע לישיבה להתקנת התוכנות שנרכשו. אז סופר לו דבר המעשה, תוך הדגשה שהוא אינו אשם בתקלה, רק שידע שהודות להדגמה שלו - יש בחור שזכה במקום בישיבה...

חלפה שנה.... ר' יצחק שב והזדמן לישיבה, ומתוקף העובדה שכבר התיידד עם הנהלת הישיבה, ביקש לברר מה עלה בגורלו של הבחור 'שלו', התלמיד שהתקבל בטעות. ראש הישיבה ענה בשמחה כי מדובר בטעות מוצלחת במיוחד, שכן הבחור עושה חיל בלימודיו, הוגה בתורה בהתמדה מופלאה, ואף מרומם את חבריו בישיבה להתמדה עילאית בתורה!

בשמוע ר' יצחק את כל זאת, התעניין מה שמו של הבחור בר המזל... וראש הישיבה נקב בשמו של הבחור. כששמע את שם הבחור, אך בקושי הצליח ר' יצחק להסתיר את התרגשותו - הן הוא מכיר את אביו של אותו בחור. ולכן הוא חש חובה לשמח את לב האב ולבשר לו

על הצלחת בנו היקר בישיבה.
ואכן, בשעת ערב, כשפגש את אביו של הבחור, מיהר ר' יצחק לספר לו כי ביקר בישיבה בה לומד בנו, ובדרך אגב שמע את שם בנו עולה על השולחן, וכמה ראש הישיבה הפליג בשבחו ובמעלתו הייחודית.

לבו של האב התרחב בשמחה, כמה נעים וטוב לשמוע דברי נחת כה מרגשים, ועוד מפי אדם זר ששמעם כבדרך אגב מהנהלת הישיבה! בשולי הדברים, התעניין ר' יצחק בעדינות כיצד התקבל בנו לישיבה כה מובחרת. ואז, שמע מפי האב את הדברים המרגשים הבאים, המובאים כאן כפי שסיפרם הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א:

ובכן, הוריו של הבחור המדובר, שלחו את טופס הרישום לישיבה מתוך תקווה גדולה, אולם בחשש גדול לא פחות. ההבדל בין קהילת הבחור לבין סגנון הישיבה היה ידוע, והיו עוד כמה סיבות טובות מאוד להניח שהבחור לא יתקבל לישיבה. אם לא די בזאת, כבר ביום המבחן נרמזו רמזים שהבחור לא יתקבל לישיבה המובחרת הזו, ולנוכח זאת החלו הוריו להפעיל לחצים - אשר הושבו ריקם, שכן הנהלת הישיבה עמדה על דעתה...

ואז, לילה אחד, שמו הורי הבחור את פעמיהם לכותל המערבי. כל אחד מהם הצטנף בפינה משלו עם ספר תהילים ביד, הם פשוט התפללו מעומק הלב, בוכים בדמעות למען נפש בנם. הם ידעו שהסיכויים שבנם יתקבל לישיבה אפסיים כמעט, ובכל זאת הם התפללו למלך טוב ומיטיב שבשמים והתחננו על בנם האהוב!

עברו יומיים, והמכתב המיוחל התקבל בביתם - בנם אכן התקבל! הם כלל לא ידעו למה וכיצד, אולם מיהרו לאשר זאת ושלחו בחזרה את כל הטפסים הנדרשים. הם כלל לא ידעו את שידע ר' יצחק מתכנת המחשבים, שביום המחרת, לאחר אותו לילה בו התפללו מקירות ליבם למען בנם, הוא הגיע לישיבה להדגמת התוכנה, ו'בדיוק' אז בורא עולם סידר שבנם היה הנבחר להדגמה, המכתב הודפס, וכל השאר ידוע...

אחים יקרים! הסיפור הזה פותח לנו צוהר להבין מהו עומק כח התפילה. הנה כי כן, לפעמים, גם דבר שנראה כחסר סיכוי לחלוטין, לאחר הפעלת לחצים מכל הכיוונים, כשכל המעורבים מודעים לכך שהבחור כנראה לא יתקבל והנה הוא מתקבל בכבוד רב בשערי הישיבה! ואין זאת אלא ללמדנו עד כמה עצום כוחה של תפילה מעומק הלב. לאחר שהוריו ישבו בלילה שלפני, ושפכו דמעות כמים למען בנם, התפללו לבורא עולם שיחולל את הבלתי יאומן. והבלתי יאומן אכן קרה, ובנם לומד בישיבה, עולה ומתעלה בה לשם ולתפארת!

וזו ההבטחה של הקב"ה לישראל:

*'הוּוּ זְהִינִי מִתְפַּלֵּה, שְׁאִין אִידָה אַחֲרַת יֵשֶׁה הַיִּמְנָה,
וְהִיא אֲדוּלָּה מִכָּל הַקּוֹרְבָּנוֹת. וְאִפְּלוּ אִין אֲדַם כְּדָא
לְעֻנָּת מִתְפַּלְתּוּ וְלְעֻנָּת חֶסֶד צְנָא, כִּיּוֹן מִתְפַּלְל
וְאֲרַבָּה מִתְחַנְנִין, אֲנִי עוֹשֶׂה חֶסֶד צְנָא'*

ה' יזכנו, אמן! שבת שלום ומבורך!

לע"נ: אבי מורי ממוסד בן גזרה ז"ל ואמי מורתי גיטה בת מנטה ז"ל
יעקב בן רבקה ז"ל / מימון טפירו בן מוזל טוב ז"ל
רחל (רשל) בת נעימה ז"ל - יונה עזרא בן צ'חלה ז"ל

להצלחה: דקל מלכה - להצלחה / אורי ישראל - רפ"ש / סוזן בת
ימנה - רפ"ש / אהרון בן מסעודה - רפ"ש / דוריאן הודיה בת נעמי -
לרפ"ש / נועם חן בת שולה - רפ"ש